

Tyresö kommun
Socialförvaltningen
Ulla Gummeson
utredare

TJÄNSTESKRIVELSE

2014-06-05

1 (7)

Diarienummer

2014/SN 0152-010

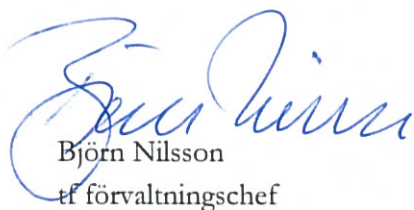
Socialnämnden

Nulägesbeskrivning eHälsa

Förslag till beslut

1. Nulägesbeskrivningen noteras.

Socialförvaltningen

Björn Nilsson
tf förvaltningschef

Ansa Haapala
tf stabschef

Sammanfattning

eHälsa är ett samlingsnamn på insatser, verktyg och processer som syftar till att rätt person ska ha rätt information vid rätt tillfälle och skapa nytta för invånare, personal och beslutsfattare. Satsningen är en del av regeringens arbete med att uppnå målet i den digitala agendan.

I Tyresö kommun liksom på nationell och regional nivå pågår en mängd aktiviteter och utvecklingsarbeten inom eHälsa i kommunernas socialtjänst och

landstingens hälso- och sjukvård. Nulägesbeskrivningen ger en översikt över dels vad som avses med eHälsa och dels vad som pågår inom området eHälsa i Tyresö kommun samt på regional och nationell nivå.

Vad menar vi med eHälsa?

eHälsa är ett samlingsnamn på insatser, verktyg och processer som syftar till att rätt person ska ha rätt information vid rätt tillfälle och skapa nytta för invånare, personal och beslutsfattare. Satsningen är en del av regeringens arbete med att uppnå målet i den digitala agendan.

eHälsa etablerades av Socialdepartementet 2010 och syftar till att säkerställa informationen till medarbetare inom hälso- och sjukvården samt vård och omsorg och samtidigt möjliggöra delaktighet i vården för individen. eHälsa skapar förutsättningar för effektiv och kvalitetssäker vård och omsorg.

eHälsa ska bidra till:

- Ökad säkerhet och integritet för individen
- Ökad effektivitet för personalen
- Högre kvalitet på underlag för beslutsfattaren

Begrepp och definitioner

Nedan förklaras några centrala begrepp som förekommer ofta och som har betydelse för utvecklingen och utformningen av e-hälsa i kommunernas socialtjänst och landstingens hälso- och sjukvård.

Nationella strategin för e-hälsa

Strategin är framtagen bl. a av Socialdepartementet och syftar till tillgänglig och säker information inom vård och omsorg, dvs. hur man med gemensamma ansträngningar kan förbättra informationshanteringen för individer, personal och beslutsfattare. Arbetet leds i samverkan mellan SKL, Socialdepartementet, Socialstyrelsen, Vårdföretagarna och Famna.

e-Hälsa

e-Hälsa syftar till att ge individen möjlighet till tillgänglig och säker information

inom vård och omsorg. Nationell e-Hälsa har förflyttat fokus från teknikutveckling till process- och kvalitetsutveckling. Det syftar till att stödja, engagera och motivera *invånare*, ge stöd till *verksamhet* och *beslutsfattare*.

e-tjänster i socialtjänsten

En e-tjänst förmedlas *elektroniskt*. Handläggningen är *interaktiv* vilket innebär att den sker i någon form av dialog mellan brukare och handläggare. Den är offentligt finansierad och riktas i första hand till socialtjänstens brukare men även till andra invånare, t ex anhöriga som har anledning att ha kontakt med socialtjänsten. Tjänsten kan utföras av såväl kommunala som privata aktörer.

Invånartjänster

Invånartjänster riktas till allmänheten, patienter, brukare och anhöriga. Alla invånartjänster är tillgängliga dygnet runt. Tjänsterna ger tillgång till kvalitetssäkrad information, underlättar kontakten med vården och ger bättre möjlighet till självservice och delaktighet. Exempel på invånartjänster är 1177, e-tjänster, journal på nätet, Mina vårdkontakter och UMO (ungdomsmottagning på nätet).

Kommunal eHälsa

Kommunal eHälsa är ett program inom Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, som arbetar med ett nationellt, kommunalt och privat perspektiv för att förverkliga strategin för Nationell eHälsa.

CeHis

Center för e-Hälsa i samverkan har uppdraget att koordinera landstingens och regionernas samarbete att utveckla och införa gemensamma e-hälsotjänster, teknisk infrastruktur samt gemensamma regelverk och standarder.

e-Delegationen

e-delegationen är en delegation under Näringsdepartementet som arbetar för att driva på e-utvecklingen inom offentlig sektor.

Välfärdsteknologi

Välfärdsteknologi är teknologi som kan bidra till ökad trygghet, säkerhet och delaktighet i samhället. Välfärdsteknologi kan stärka äldre personer och personer med funktionsnedsättning till ett självständigare liv.

Välfärdstjänster

Med Välfärdstjänster avses helt eller delvis skattefinansierade tjänster som stat, landsting och kommun tillhandahåller i syfte att säkra individers trygghet vid bl a barndom, sjukdom, arbetslöshet, funktionsnedsättning och ålderdom.

eHälsa på regional och nationell nivå

eHälsa inom socialtjänsten

eHälsa ska göra socialtjänsten effektivare, säkrare och mer tillgänglig oavsett man är invånare, patient, anhörig eller medarbetare. Via Internet ska man kunna läsa sina journaler, följa sina ärenden och välja utförare av vård och omsorg.

Detta bidrar till att stärka patientens/brukarens ställning inom vården.

Tillgängligheten till socialtjänsten kommer att förbättras och antalet e-tjänster öka då detta är ett prioriterat område för kommunerna. Framöver kommer vi få se och använda olika former av e-tjänster inom socialtjänsten via mobil teknik, Smartphone, surfplatta eller smarta datorer. Inom hemtjänsten och hemsjukvården kommer dokumentationen ske direkt på plats hos brukaren inom några år. Hemtjänst kommer att kunna erbjudas även genom bildtelefoni i teven. Elektroniskt medicinpåminnelsestöd är ett annat exempel på tjänst som ökar brukarens välbefinnande och stärker individens självständighet.

eHälsa förutsätter samarbete

eHälsa är ett område som knyter ihop olika kompetenser, bland annat medicin och vårdvetenskap, medicinsk informatik och teknik, kognitionspsykologi och beteendevetenskap, sociologi, ekonomi, etik och juridik. eHälsa förutsätter att olika typer av teknisksystem kan kommunicera med varandra och att användarna vet hur tekniken fungerar. Information ska kunna delas mellan behöriga användare över yrkesgränser, verksamhetsgränser och kommungränser.

Samverkan

Framtidens vård och omsorg kommer alltmer att ske i samverkan mellan kommuner, landsting och privata vårdaktörer. Tillsammans driver man den tekniska utvecklingen för att möta morgondagens behov och efterfrågan på användarvänliga, tillgängliga och säkra e-hälsotjänster.

Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, har ett program Kommunal eHälsa som arbetar med ett nationellt, kommunalt och privat perspektiv för att förverkliga strategin för Nationell eHälsa – tillgänglig och säker information inom vård och omsorg. Arbetet sker tillsammans med eHälsosamordnarna från samtliga läns- och regionsförbund.

Center för eHälsa i samverkan, CeHis, koordinerar landstingens och regionernas samarbete för att förverkliga strategin för Nationell eHälsa – tillgänglig och säker information inom vård och omsorg. CeHis skapar den långsiktighet som krävs för att utveckla och införa gemensamma eHälsostöd, infrastruktur och standarder som förbättrar informationstillgänglighet, kvalitet och patientsäkerhet.

Regionalt stöd för utveckling av eHälsa 2014

I december 2013 enades parterna (staten och Sveriges Kommuner och Landsting) om det fortsatta stödet till kommuner, regioner och privata utförare avseende evidensbaserad praktik, där e-hälsa ingår. Det totala stimulansbidraget för eHälsa är 129,5 miljoner kronor (90 miljoner kr 2013). För Stockholms län avser ca 9,3 mkr verksamhetsutveckling genom gemensamma projekt och ca 1,3 mkr till regional samordnare. Stimulansmedlen ställer krav på medfinansiering med motsvarande belopp. Tyresö kommun har beviljats 142 000 kr för 2014. (*Konsument NPÖ* 45.000 kronor, *Säker roll- och behörighetsidentifikation* 32.000 kronor, *Vårdplaneringar genom videolänk* med 65.000 kronor)

Under 2014 kommer arbetet till stor del handla om att öka användningen av e-tjänster, skapa trygghet och service i hemmet, öka användningen av Nationell Patientöversikt, (NPÖ), skapa tillgänglig och säker informationsåtkomst och öka erfarenhetsutbytet lokalt, regionalt och nationellt.

Sveriges Kommuner och Landsting har en samordnande och stödjande funktion i arbetet med att införa eHälsa i kommuner. De regionala eHälsosamordnarna ansvarar för projekt- och genomförandeplanen. De säkerställer att arbetet genomförs ute i kommunerna och att de privata och ideella vårdgivare är involverade i arbetet.

SKL ska stödja, vägleda och verka för möjliggörandet av följande aktiviteter:

- Trygghet, service och delaktighet i hemmet genom digitala tjänster

- Mobil informationsåtkomst inom hemtjänst och hemsjukvård
- Förstudie avseende 1177.se samt det personliga kontot "HälsaFörMig"
- Upphandling säkerhetslösningar
- Upphandling NPÖ 2.0

Samtliga delprojekt är en förutsättning för framtidens vård- och omsorgsarbete, som kräver smartare arbetssätt, ökad delaktighet, effektivare processer, och så vidare. I framtiden förutspås det dessutom bli stor personalbrist inom vård och omsorg.

eHälsa i Tyresö kommun

I Tyresö kommun pågår utvecklingsarbete gällande eHälsa inom flera områden. Det är olika karaktär på de områden och insatser som pågår. Dels handlar det om själva tekniken. Det handlar också om säkerheten kring systemen och användandet av systemen. Det övergripande syftet med alla insatser är naturligtvis nyttan för kommuninvånarna och för verksamheten.

När det gäller övergång från analoga till digitala **trygghetslarm** har kommunen kommit långt och övergången är nu i stort sett klar. Det återstår ett fåtal att byta ut.

Vad gäller säker **roll- och behörighetsidentifikation** pågår arbete. I nuläget har exempelvis så kallade SITHS-kort införts för biståndshandläggare och hälso- och sjukvårdspersonal. SIHTS står för Säker IT för Hälso- och Sjukvården och är en tjänstelegitimation som uppfyller kraven på stark autentisering.

I Tyresö kommun pågår arbete för att införa **NPÖ, Nationell Patientöversikt**, i kommunens verksamhet. För 2014 har kommunen ansökt om stimulansmedel för att fortsätta att utveckla och planera införande av NPÖ.

NPÖ är ett nationellt IT-stöd som ska användas mellan landsting och kommun när berörd personal har behov av att kunna dela information om en patient eller brukare. NPÖ möjliggör för behörig personal att med en patients/brukares samtycke, ta del av vårdinformation som finns hos andra anslutna landsting, kommuner och privata vårdgivare.

Regioner och landsting i Sverige är sedan 2012/2013 anslutna till Nationell Patientöversikt, NPÖ. Många kommuner och privata vårdgivare har också anslutit och fler ansluter efter hand.

En kartläggning av tidsåtgång i samband med vårdplaneringar har påbörjats. Det är mycket kringtid, t ex resor, som åtgår i samband med vårdplaneringar. Kommunen har ansökt om stimulansmedel för att utveckla genomförande av **vårdplanering via videokonferens** i syfte att effektivisera och minska tidsåtgången.

Tyresö kommun har utvecklat en **e-tjänstportal** för invånarna där olika tjänster kan utföras på nätet. Några exempel är att lämna synpunkter på kommunens verksamhet, felanmälan gator/parker/ vatten/avlopp, ansöka om plats i förskola osv. Inom området omsorg och socialt stöd finns e-tjänsterna ansökan om hemtjänst och trygghetslarm samt prenumeration på taltidning. Dessa e-tjänster används ännu inte i så stor utsträckning. Arbetet med detta behöver fortsätta med inriktning på att göra e-tjänsterna mer kända bland kommuninvånarna.

En **jämförelseguide** på webben ska göra valet enklare för kommunens invånare. Med allt fler möjligheter att välja utförare av kommunala tjänster finns behov av att kunna göra jämförelser innan man gör ett val. En jämförelseguide på webben är under utveckling och kommer att införas efter sommaren 2014. Där ska man enkelt hitta information om resultat och kvalitet för de olika tjänsterna som erbjuds i kommunen, bland annat hemtjänst och vård- och omsorgsboenden. Informationen baseras på kommunens egna mätningar, på uppgifter från utförarna och på officiell statistik.

Socialförvaltningen har i uppdrag från nämnden att ta fram en **långsiktig plan** för finansiering, organisation och samverkan inom området eHälsa för Tyresö kommun. En motsvarande regional plan kommer Kommunförbundet Stockholms län, KSL, att utarbeta under hösten 2014. Med utgångspunkt från och parallellt med den regionala planen kommer Tyresö kommuns plan att arbetas fram. Kommunens plan beräknas var klar vid årsskiftet 2014/2015.